

Udvalgets arbejde med konkretisering af anvendelsen af begreberne *In-situ* og *Ex-situ in-vivo* bevaring

Problemstilling

Det fremgår af Kommissoriet for det nye rådgivende Bevaringsudvalg for Danske Husdyr genetiske Ressourcer hos oprindelige danske husdyrracer, at: ”Udvalget skal indlede sit arbejde med at konkretisere anvendelsen af begreberne *In-situ* og *Ex-situ in-vivo* bevaring samt rådgiver Fødevareministeriet herom. Dette kan ske ved at inddrage historisk materiale omkring fodring, opstaldning, besætningsstørrelser, avlsarbejdet etc. således, at det bliver klart for nuværende og fremtidige avlere, under hvilke forhold bevaringsarbejdet anbefales at foregå”.

Baggrund

Udvalgets arbejde skal tage sit udgangspunkt i, at *In-situ* – bevaring er den foretrukne bevaringsform, men at *Ex-situ in-vivo* bevaring anerkendes. Det er bevaringsudvalgets opgave at tilskynde til at flest mulige af de bevaringsværdige husdyr holdes *In-situ*.

Definitioner jf. Biodiversitetskonventionen og Den Globale Handlingsplan og Interlaken Deklarationen

Den levende bevaringsindsats, jf. Biodiversitetskonventionen, omfatter både *In-situ* og *Ex-situ* tiltag.

***In-situ* bevaring** defineres i Biodiversitetskonventionens artikel 2 som bevaring af økosystemer og naturlige levesteder og, for så vidt angår opdrættede eller dyrkede arter, i de omgivelser, hvor de har udviklet deres særlige egenskaber.

***Ex-situ* bevaring** defineres i Biodiversitetskonventionens artikel 2 som bevaring af bestanddele af den biologiske mangfoldighed uden for deres naturlige levesteder.

***In-situ* betingelser** defineres i Biodiversitetskonventionens artikel 2 som de betingelser, hvor de genetiske ressourcer findes i økosystemer og naturlige levesteder og, for så vidt angår opdrættede arter, i de omgivelser, hvor de har udviklet deres særlige egenskaber.

Endeligt defineres et **økosystem** i Biodiversitetskonventionens artikel 2 som et dynamisk system af plante-, dyre- og mikroorganismesamfund og disses abiotiske miljø, der vekselvirker som en funktionel enhed.

Bevaringsindsatsen, jf. FAOs **Globale Handlingsplan for Husdyrgenetiske Resourcer** og **Interlaken Deklaration** (2007) omfatter både *In situ*, *Ex situ in vivo* og *Ex situ in vitro* tiltag.

I henhold til FAOs statusrapport 'The State of the Worlds Animal Genetic Resources for Food and Agriculture' fra 2007 anvendes der følgende definitioner:

***In-situ* conservation:** refers to conservation of livestock through continued use by livestock keepers in the production system in which the livestock evolved or are now normally found and bred.

***Ex-situ in-vivo* conservation:** refers to conservation through maintenance of live animal populations not kept under normal management conditions (e.g. zoological parks and in some cases governmental farms) and/or outside of the area in which they evolved or are now normally found.

There is often no clear boundary between *in situ* and *ex situ in vivo* conservation and care must be taken to describe the conservation objectives and the nature of the conservation in each case.

***Ex-situ in-vitro* conservation:** refers to conservation external to the living animal in an artificial environment, under cryogenic conditions including, inter alia, the cryoconservation of embryos, semen, oocytes, somatic cells or tissues having the potential to reconstitute live animals (including animals for gene introgression and synthetic breeds) at a later date.